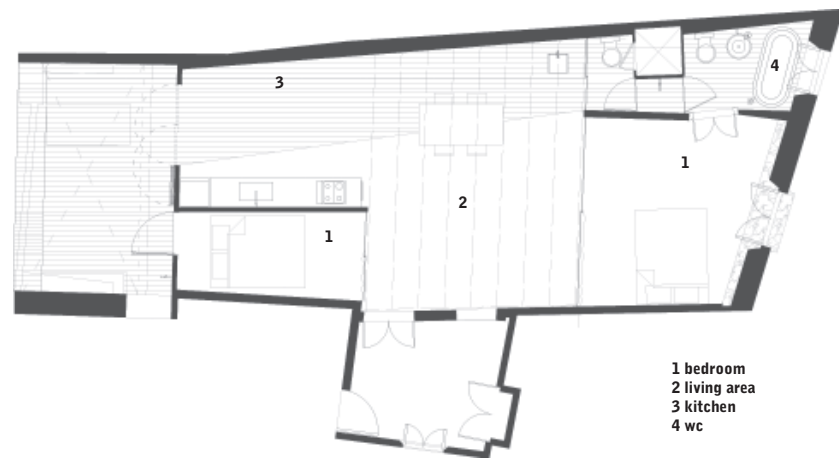

Gimme a shelter

Two Spanish architects developed an apartment in Ciutat Vella, a tourist area of Barcelona as a business model for design practices. Narong Othavorn pays a visit.

1 bedroom
2 living area
3 kitchen
4 wc

สำหรับนิตยสารทั่วโลกใหม่ Global affair อย่าง Monocle แล้ว เมืองบาร์เซโลน่าจะเป็นสถานที่ที่น่าอยู่อันดับที่ 13 ของโลก แต่สำหรับนักท่องเที่ยวประเภทชชุนิยม ชื่นชมความเป็นอิสระ ประมาณ 'โคตรรักเอ็งเลย' น่าจะจัดให้เมืองนี้เป็นสถานที่ที่ต้องไปนอนดับตันกว่านั่น

แต่ละปีจำนวนนักท่องเที่ยวที่ก้าวเท้าเข้าสู่บาร์เซโลน่าไม่ว่าจะทาง อากาศ บกหรือหน้า ทีวี ความรุนแรงสูงชันๆ จนในบางพื้นที่แทบจะมองหาผู้คนท้องถิ่นไม่เจอ นอกจากจะผันตัวเองมาทำธุรกิจที่ข้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเท่านั้น และสิ่งหนึ่งที่จะทำไม่ได้คือหนีจากการขายของที่ระลึกคือที่พักร่างอ้างแรม

เชื่อหรือไม่ว่าด้วยความต้องการที่พักอาศัยของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นทำให้ภายในตีความบ้านช่องที่อาจจะดูเก่าทรามมากมายในเกือบทุกมุมเมืองของที่นี่จะเป็นที่ฝังตัวของห้องพักร่างตั้งแต่ขนาดเล็กจนแทบจะวางเตียงเดียวไม่ลงไปจนถึงใหญ่โตจนถ้ายากนอนในห้องน้ำก็คงไม่มีใครว่าอะไร และด้วยราคาซื้อขายพื้นที่เหล่านี้ที่ถีบตัวสูงขึ้นไปในแต่ละวันจนผู้คนท้องถิ่นในเมืองแทบจะพูดกันติดปากว่า "You'll never have a house in this (fucking) life!" เพราะพื้นที่ทั้งหมดถูกจัดให้อยู่ในหมวดหมู่ของการทำธุรกิจการค้าหากำไรกันไปหมด จนการใช้พักอาศัยเป็นบ้านธรรมดาๆสามัญพึงดูจะเป็นไอเดียที่ 'ไม่คุ้ม' ในการใช้พื้นที่นั้นๆซะแล้ว

(ชาวบน) การจัดผังห้องแบบ open plan ทำให้ขนาดห้องใหญ่และการใช้พื้นที่มีความต่อเนื่องทั้งหมด (ล่าง) การวางเฟอร์นิเจอร์ลอยตัวแบบไม่เจาะเจาะจะ ทำให้สถาปนิกได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้งานจากผู้พักได้เป็นอย่างดี

แต่คู่สามีภรรยาที่นอกจากจะเป็นสถาปนิกแล้ว ยังผันตนเองมาเป็นนักพัฒนา และเจ้าของในโครงการนี้อย่าง Juan Carlos Sánchez Tappan และ Dafne De la Mora Hernández ได้ใช้โอกาสนี้สร้างโมเดลทางธุรกิจที่นอกจากจะต้องสร้างผลกำไรและความแน่นอนว่าอยู่ได้ด้วยตัวมันเองแล้ว ยังจะส่งผลบางอย่างต่อวัฒนธรรมของการออกแบบที่อยู่อาศัยเลยทีเดียว

ทั้งคู่มองว่าพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว หรือผู้ที่มาพักเป็นครั้งคราวนั้นเป็นโอกาสที่ดีที่จะสามารถเข้าไปศึกษาได้เห็นร่องรอยที่พวกเขาได้ทิ้งไว้หลังจากการได้เข้าพักครอง และใช้พื้นที่พักอาศัยเหล่านั้นต่างจากบ้านทั่วไป ที่เมื่อออกแบบเสร็จก็แทบจะไม่มีโอกาสที่จะได้เข้าไปในพื้นที่ส่วนตัวของเจ้าของบ้าน ทั้งที่ครั้งหนึ่งมีเพียงแต่สถาปนิกและช่างก่อสร้างเท่านั้นที่วนเวียนอยู่ในบริเวณนั้น ทั้งคู่จึงเลือกห้องในตึกอายุกว่า 70 ปี ในย่านทำเลทองอย่าง Ciutat Vella อันเป็นเขตเมืองเก่าของบาร์เซโลน่า ที่นักท่องเที่ยวเดินทางกันแน่นพื้นที่ตั้งของอพาร์ทเมนท์ให้เช่าแห่งนี้ โดยที่ค่าเช่าไม่ได้สูงจนเกินไปนักเมื่อเทียบกับการจัดวางพื้นที่ใช้สอยตั้งแต่ห้องนอนไปจนถึงระเบียงภายนอกที่ทางสถาปนิกทั้งสองไม่พลาดทั้งในเชิงวางผัง และตกแต่งกับพื้นที่ 80 ตารางเมตร ซึ่งเป็นขนาดของห้องที่ไม่เล็กเลยโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อทางสถาปนิกได้นำลักษณะของ open plan มาเป็นแกนหลักใน

การจัดการกับพื้นที่พร้อมทั้งยังเชื่อมพื้นที่จากระเบียงหลังบ้านยาวไปจนถึงหน้าบ้านด้วยพื้นไม้ต่อเนื่อง เพื่อความกลมกลืนกับสภาพผนังอิฐเดิมๆภายในพื้นที่ หลังจากรันวัสดุเรียบๆจากผลผลิตของยุคสมัยใหม่อย่าง กระฉก เหล็ก และคอนกรีตก็ถูกเลือกเข้ามาใช้พร้อมกัน ตำแหน่งการจัดวางแสงเพื่อส่งให้ห้องพักแห่งนี้ดูจะมีความเป็นลูกผสมตรงกับกระแสร่วมสมัยของการออกแบบภายในในช่วงเวลานั้น ส่วนพื้นที่ครัวที่เป็นสเตนเลสล้วนๆ หรือ 'Inox finishing' ก็ถือได้ว่าเป็นจุดเด่นภายในพื้นที่อีกจุดหนึ่งทางสถาปนิกใช้เป็นเหมือนตัวกลางที่ blur ทั้งพื้นที่ และความแตกต่างของวัสดุทั้งหลายเข้าหากันให้มากที่สุด

ประเด็นของการจัดท้อพาร์ทเมนท์แห่งนี้จึงไม่ได้อยู่ที่การตั้งค่าเช่าให้สูงเหมือนหาแต่กำไรเพียงอย่างเดียว หากแต่ในขณะเดียวกัน เมื่อตัวโครงการสามารถอยู่ได้ด้วยตัวมันเองจากเม็ดเงินที่เข้ามาอย่างพอประมาณคุณค่าของมันกลับส่งต่อไปสู่การใช้ห้องพักห้องนี้เป็นที่รับรองลูกค้าที่ต้องการงานออกแบบจากสำนักงานสถาปนิกของทั้งสอง ไม่ว่าจะไม่มีมือกลางวัน หรือมือเย็นซักมือ หรือแค่เพียงไว้นักแก้ว คงไม่มีอะไรที่จะดีไปกว่าการที่สามารถให้ลูกค้าได้เข้ามาสัมผัสประสบการณ์จากงานออกแบบจริงก่อนที่เขาจะตัดสินใจจ้างสถาปนิกซักราย ในเวลานั้นห้องพักแห่งนี้จึงไม่ต่างอะไรกับ portfolio ขนาด 1:1 ของสถาปนิกที่ถูกนำเสนอต่อลูกค้า

(บนซ้าย) การออกแบบที่ผสมผสานระหว่างวัสดุเก่าและใหม่ทำให้บรรยากาศของห้องนำดูกลมกลืนกับบริบทรอบข้าง (ล่าง) ชุดเครื่องครัวสแตนเลส 'Inox finishing' เป็นเหมือนตัวกลางที่จะผสมผสานความแตกต่างของวัสดุ

นอกจากนี้แล้วสถาปนิกทั้งสองยังทำหน้าที่เข้ามาเก็บกวาดห้องพักแห่งนี้เองหลังจากที่ผู้อาศัยชั่วคราวได้กลับไปแล้ว เพราะนั่นหมายถึงการเข้าเก็บข้อมูลพฤติกรรมความเป็นอยู่ของผู้คนในปัจจุบัน ซึ่งมีจะสะท้อนวัฒนธรรมการบริโภคร่วมสมัยได้อย่างมหาศาลผ่านกองขยะหรือสิ่งของเหลือใช้ที่ถูกปล่อยให้เขาไว้ และข้อมูลเหล่านี้ก็จะถูกนำมาศึกษาต่อการออกแบบเพื่อการอยู่อาศัยของสถาปนิกทั้งสองต่อไป

ไม่มั่นใจว่าจริงๆแล้วมันจะเป็นโมเดลทางธุรกิจที่ยั่งยืนเพียงใด แต่อย่างน้อยมันก็เป็นกลยุทธ์ที่น่าสนใจไม่น้อยในการริเริ่มความคิดที่จะรวมปัจจัยต่างๆทั้งในเชิงปฏิบัติจริงเข้ากับแนวความคิดทางการออกแบบที่บ่อยครั้งกลายเป็นการคุยกับตัวเองมากกว่าที่จะสื่อสารออกไปหาคนหมู่มากซึ่งก็คือ 'ผู้ใช้' คนสำคัญที่พวกคุณนักออกแบบควรจะต้องศึกษา และทำความเข้าใจมากกว่าหนังสือ ปรึกษา หรือทฤษฎีในการออกแบบที่บางครั้งไม่ได้ทำอะไรมากไปกว่าการได้เสวนากับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากงานออกแบบโดยตรง

ยังมีแนวคิดที่น่าสนใจอีกมากของทีมนักสถาปนิกสำนักงานนี้ หรือใครอยากจะไปเป็นส่วนร่วมในกลุ่มข้อมูลพฤติกรรมการใช้สอยที่ผู้อาศัยแห่งนี้ก็ลองเข้าไปเยี่ยมชมพวกเขาหรือจะจองห้องเพื่อเข้าพักในการเยี่ยมชมบาร์เซโลนาในคราวต่อไปได้ที่ www.espacio-sofar.org

Aiming to cover topics from a global affairs approach, the new publication, Monocle, ranks Barcelona as the 13th most visited city in the world. It certainly does the city no justice, since travelers looking for fun and freedom can find it all here. So really, this Spanish city should be moved to the top of the list.

Each year, the great number of travelers who venture to Barcelona whether by air, land or sea, usually find it hard to spot locals, as destinations are packed with tourists. Apart from selling souvenirs and running tour-related businesses, another moneymaking area where many people are heading to is the hotel industry.

Believe it or not, but the astounding demands for holiday accommodation in this city has turned even the unlikeliest places such as old residential buildings into holiday rentals; from extremely big (with bathrooms worth sleeping in) to ber-small (with just a bed) rooms. Because of this, real estate prices have skyrocketed, with locals commonly exclaiming, 'You'll never have a house in this (fucking) life!'

With so much potential, all these properties have been converted into businesses, as the shared belief is that it isn't worth it, to use the place as an ordinary residence (for locals) anymore.

For husband and wife team, Juan Carlos Sánchez Tappan and Dafne De la Mora Hernández, both architects have used the opportunity to build a motel that not only rakes in money, but is also sustainable and contributes to the culture of designing residential accommodations as well.

Both find it a great way to observe and learn the behaviors of travelers who stay at the motel. From this, they can have a closer look at the trails tourists leave behind and learn the differences in behaviors from staying in their own homes and staying at other places. The couple bought a 70-year-old building in the old Barcelona district of Ciutat vella, converted it into an apartment and set reasonable rental rates. Considering the floor plan, both architects have gone to great lengths, making sure each room, terrace and the various details have

been taken care of. However, this project was not initiated to simply serve as a rental apartment. What the couple decided was to allow people to have a taste of their design. These rooms are also for potential customers of their architecture design firm, who are given the chance to experience the real, concrete design before making a decision to hire their firm for a project. That said, this surely is no different from a 1:1 portfolio at all. Additionally, the couple clean and maintain the rooms by themselves so as to really learn and collect information on how people live. All this will thus reveal modern consumer behavior, especially when going through garbage or whatever that's left behind. The information gathered is then analyzed and integrated into their future architecture projects.

There are plenty more interesting ideas from these two architects and for those who would like to contribute to the body of knowledge (regarding residential living behaviors), visit www.espacio-sofar.org. See you in Barcelona.